

Sjöfartsverket
601 78 Norrköping
sjofartsverket@sjofartsverket.se

Trafikverket, diariet

Trafikverkets yttrande gällande Sjöfartsverkets förslag till ändring av avgiftsföreskrifter

Sammanfattning

Utifrån det uppdrag och den finansieringsmodell som Sjöfartsverkets har så förstår och stödjer Trafikverket den nu föreslagna ändringen av lots- och farledsavgifterna rent principiellt. Samtidigt befarar Trafikverket att höjda statliga avgifter kan bidra till negativa konsekvenser för de sjöfartssegment som har sina konkurrensytor gentemot vägtransporter. Regeringens arbete med att få till stånd en överflyttning av godstransporter från väg till järnväg och sjöfart har under 2018 intensifierats väsentligt. Ökade kostnader för sjöfarten riskerar enligt Trafikverkets uppfattning att försämra de marknadsmässiga förutsättningarna för såväl nya som befintliga sjötransportupplägg, vilket i sin tur kan komma att försvåra en överflyttning av godstransporter från väg till sjöfart.

Trafikverket vill även påpeka att de synpunkter som framfördes till Sjöfartsverket i remissvar daterat 2017-10-16 (Trafikverkets dnr. 2017-91549) i hög grad är aktuella även i detta ärende.

Yttrande

Sjöfartsverket har föreslagit ändringar av nuvarande avgiftsföreskrifter som innebär att lots- och farledsavgifterna höjs med 5 % respektive 1,9 %. Trafikverket har tagit del av de remitterade handlingarna och har följande synpunkter:

Regeringens ambition att främja en överflyttning av godstransporter från väg till järnväg och sjöfart finns nämnd både i infrastrukturpropositionen (2016/17:21) och i Nationell infrastrukturplan 2018-2029. I juni 2018 publicerade regeringen en nationell godstransportstrategi för effektiva, kapacitetsstarka och hållbara godstransporter som ytterligare förtydligade regeringens målsättning att öka andelen godstransporter med sjöfart. I anslutning till strategin lades ett flertal regeringsuppdrag ut på olika myndigheter som direkt anknyter till den övergripande målsättningen att minska vägtransporterna genom ökad användning av järnväg och sjöfart. Regeringen har under det senaste året dessutom budgeterat för ett så kallat eko-bonus system, som ger redare möjlighet att få ekonomiskt bidrag för gods som flyttas från väg till sjöfart. Sammantaget kan det konstateras att regeringens arbete med att på att få till stånd en överflyttning av godstransporter från väg till järnväg och sjöfart under 2018 har intensifierats väsentligt

Senast det gjordes en större förändring i avgiftsföreskrifterna var den 1 januari 2018, då nya beräkningsgrunder för lots- och farledsavgifterna infördes samtidigt som farledsavgifterna höjdes med 9 %. Sjöfartsverket aviserade redan då att lotsavgifterna skulle höjas med 5 % årligen de kommande 2-3 åren, men att inga höjningar av farledsavgifterna utöver index skulle göras under samma period. I ett remissvar daterat 2017-10-16 gav Trafikverket visserligen sitt stöd till förslaget rent principiellt, men framförde samtidigt en oro för konsekvenserna av höjda statliga för i synnerhet de sjöfartssegment som har konkurrensytor mot vägtransporter. Trafikverket underströk att höjda avgifter för sjöfarten riskerar att försvåra och fördröja en överflyttning av godstransporter från väg till sjöfart och pekade även på att nyttoeffekterna av de tidigare beslutade investeringarna i sjöfartens infrastruktur skulle kunna påverkas negativt. Sammantaget menade Trafikverket att förutsättningarna för att använda sjöfarten som en avlastning till landinfrastrukturen riskerar att försämrans genom de höjda avgifterna, vilket i förlängningen skulle kunna medföra negativa konsekvenser för transportsystemet som helhet.

De synpunkter som Trafikverket då framförde till Sjöfartsverket (Trafikverkets dnr. 2017-91549) är i hög grad aktuella även i detta ärende. Att lots- och farledsavgifterna höjs samtidigt som ett tillfälligt stödsystem för sjöfart förbereds är särskilt olyckligt. Det bidrar, enligt Trafikverkets uppfattning, till en viss otydlighet och riskerar att påverka stödets förväntade effekter negativt.

Föredragande, samråd och sakgranskning

Beslut i detta ärende har fattats av Lennart Kalander, avdelningschef Nationell planering. Handläggare och föredragande har varit Björn Garberg vid enheten Strategisk planering. Samråd har skett med Anders Werner vid avdelningen Strategisk utveckling. I den slutliga handläggningen har även Håkan Person, enhetschef Strategisk planering deltagit.

Lennart Kalander
Avdelningschef Nationell Planering